

Megjelenik minden vasárnap és csütörtökön.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Szabó Albert könyvnyomdáiban Kézdi-Vasarhelyt, hova úgy a lap beltartalmi észt illető közlemények, mint az előfizetések, hirdetések, nyilvántartási cikkek stb. intézendők.

Nyilvántartási cikkek soronként 10 kr-ért közöltnek.

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hírlap.

Előfizetési árak:

Egy évre . . . 6 frt — kr
Fél évre . . . 3 frt — kr
Negyed évre . . 1 frt 50 kr
Külföldre 1 évre 8 frt — kr
Egyes szám ára 6 kr.

Hirdetések díja:

minden egyhasábos garmond-sorért vagy annak területeiért 4 krajczár. Ezenkívül minden beiktatásnál 30 krajczár bélyegdíj fizetendő.

Kossuth Lajos polgárjoga.

(V.) Mióta megalkotta a törvényhozás az 1879. évi L. törvénycíkkel, mely a magyar polgárjogot, a honosságot szabályozza, a képviselőház szélsőbal-nak nevezett pártja folyton és szünet nélkül ágított és izgatott a mellett, hogy az az ember, a kinek államszervezetünk és nemzeti életünk, mai jellegét legnagyobb részben köszönheti s kinek nagy szellemét minden igaz magyar ember hódolva tiszteli: Kossuth Lajos megmaradjon magyar állampolgárnak; úgy magyarázván a dolgot, hogy miután Kossuth a törvény 31. szakaszának t. i. hogy a törvény megalkotásától számított 10 év alatt (tehát 1890. január 8-ig) állampolgári joga meghagyásáért jelentkeznie személyesen vagy írásban a magyar kormánynál, nem tett eleget, s nem is fog tenni: ez ok miatt a tíz évi határidő letele után megszűnik Magyarország polgára lenni Ő, a ki millióknak szerette meg az polgárjogot. Bizony — valljuk meg az igazat — nagyon sajnós dolog lett volna nagy hazánkfiára nézve, ha a törvényhozás is úgy magyarázta volna a honossági törvényt, mint a szélsőbal, mert akkor csakugyan megszűnnék a jövő év január 8-án tul magyar állampolgár lenni. Csakhogy a törvények első és jogos magyarázója: a nemzet törvényhozó testülete szerencsére Kossuth Lajossal szemben is csak magyar hazafi maradt s minden jó magyar emberörömére akként világította, meg ama törvényt, melyből első tekintetre kitűnt, hogy csak káprázat s önámítás volt az, a mibe a szélsőbal magát és hívei táborát

a lefolyt 10 év alatt belelovagolta, nemcsak, hanem még magával Kossuthal is elhitette hogy Ő a jelzett időtől kezdve kiesztasztva a magyar nemzet kebeléből. Ily szellemben tartott a képviselőház legközelebbi ülésének, egyikében, különben magas színvonalon álló beszédet, pártja nevében, Irányi Dániel, követelvén, hogy Kossuth polgárjoga külön törvénycíkkel biztosítottassék.

Ha a törvényhozó testület többsége is szükségét látta volna ennek, ha a törvényhozó testület is úgy magyarázta volna a honossági törvényt, mint a szélsőbal, meg vagyunk győződve, hogy a Kossuth iránti feltétlen tiszteletenél fogva egyhangulag elfogadta s törvényerőre emelte volna Irányi határozati javaslatát. De hogy ennek szüksége fenn nem forgott, kimutatta, világosan kimondotta a kormány feje, Tisza Kálmán, s utána kimondta a törvényhozó testület nagy többsége, midőn kijelentette, hogy Kossuth a magyar államhoz való tartozás szándékát már régen s nem egy ízben kijelentette akkor, midőn számos városi törvényhatóság diszpolgárságát elfogadta, megköszönte s ezzel eleget tett a nélkül is a törvény 31. szakaszának s e szerint továbbra is magyar állampolgárnak tekintendő. Ezzel tehát jogilag is befejezett tény az, hogy Kossuth Lajos továbbra is magyar állampolgár marad. S mikor ez öröndetes tényt még öröndetesebb tudomásul kellett volna, hogy vegye a szélsőbal is: mit tett? Szenvedé lyes riadalomban tört ki és demonstrálta, hogy ez neki nem kell és ő ezt ellenzi! Nem

kérünk az efajta Kossuth-kultuszból — de hazafias lélekkel nyugszunk meg abban az öröndetes tényben, melyet a korona is szentesített. hogy Kossuth Lajos, a mult idők e mithoszi hódolattal körülvett nagy alakja, a magyar nemzetnek pártkülönbség nélkül szeretett nagy fia, bár akaratán kívül, élete fogytáig magyar állampolgár.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház.

A képviselőház folytatva 22-én a költségvetési általános vitát, elsőnek szólalt fel Rosner Ervin br., ki nagysikerű és hatásos beszédben czáfolta meg az ellenzék vádjait. Előre bocsátá, hogy e költségvetés megvalósítása Tisza pénzügyi programjának; majd kimutatta, mennyire nem áll az, mintha a deficit nagyobb volna, mint a hogy az előirányzat, feltűnteti, az agioról s a valutarendezésről szolt, mire csattanós adatokkal czáfolta azt, mintha nálunk militarismusról lehetne szó; mert míg nálunk az összes kiadásoknak csak 14.6%-a fordittatik hadügyi és honvédelmi kiadásokra, e kiadás Ausztriában 17.98%, Olaszországban 23.6%, Franciaországban 24.17% s Angliában 32 százalék. Élénk tetszést keltve sorolta fel névszerint azon ellenzéki képviselőket, kik budget tárgyalások alkalmával kiadás többleteket kívántak, s mégis az ellenzék támad, a miért csak most lehet az egyensúlyt az államháztartásban helyreállítani. Hockot pedig, ki a politikai erkölcsök hanyatlásáról beszélt volt, a magavalódiságában mutatta be a háznak. Szóuk beszédét zajos éljenzés követte.

Hock személyes kérdésben szólalt fel, mentegve ismeretes lépését, a véderőjavaslat idejéből. Most Irányi kelt fel szólásra, általános érdeklődés között s miután Beöthy Akossal közjogi po-

A „Székelyföld“ tárczája.

Erika.

— Novella. — Németből. —

(Folytatás.)

A gyógyintézetben egy fiatal ember lakott rövid idő óta, báró T. Oszkár. Mindenkinek feltűnt csinos külseje; a leányok rajongtak érte és boldogok voltak társaságában. Csak én nem osztottam a bámulatában; szép arca, szöke szakáltól körítve, ridegnek tetszett; kék szemei bizonytalan pillantásokat vetettek; egy szóval, daczára elhíresztelt szépségének, én mégis valami visszataszítót találtam rajta, és távol is maradtam társaságától.

Többször láttam már, hogy Elmát, ha a forráshoz, vagy hozzám látogatába jött, mint kíséri figyelemmel. Végre találkozott vele a forrásnál és kéré, engedje meg, hogy neki vizet merjen, a szende gyermek átadta neki poharát és szelid mosolylyal köszönt neki. Ettől fogva egy reggel sem mult el a nélkül, hogy neki lovagias szolgálatot ne teljesített volna, s láttam a mint gyakran jó sokáig Elmára várokozik.

Különös érzet fogta el keblemet, valahányszor őt kegyenczemnél láttam és szívesen ellöktem volna, a midőn megragadta a kezét, hogy a forrás léposóján neki segítsen. Nem is kerülhetke ki figyel-

memet, hogy semmi alkalmat sem mulaszt el, hogy Elmával találkozzék és neki hódoljon. Észrevettem, hogy kis barátnőm az ő látásánál mindig elpirul, keze reszket az én kezemben; és aggodalommal gondoltam elutazásomra — a hat hét, fájdalom, gyorsan telt el.

Mit tegyek? Figyelmeztessem Elmát? Ez által még inkább felköltöttem volna érdekét? És mit is mondhattam volna róla? Rosszat nem tudtam róla; ellenszenvem pedig nem lehet mérvadó másoknak, Igy tehát hallgattam, iparkodtam Elmát a bárótól távol tartani; óhajtottam, Vili jöjjön mielőbb, hogy erős karjával és hű szívével Erikámat megvédje.

Minél inkább közeledett távozásom napja, annál jobban ragaszkodott hozzám Elma; kért könyyezve, hogy maradjak, de csak annyit felelhettem „nem lehet”. Szándékozom ugyanis következő évben ismét eljönni.

Elérkezett az utazás napja. Nehezemre esett a válás a kedves rónától, a válás ott szerzett barátaitól. Elma zokogva csüngött rajtam. Már felhangzott a posta-kürt hangja, éreztem mint reszket, és feltekintve láttam, mint közelg lassacsokán a báró friss rósát tartva kezében. Fájdalom és harag fogta el keblemet. Erikámat szívesen elvittem volna, el messze, a barátságatlan kék szemek látóköréből.

— Isten veled Erikám! és megcsókolám gyönyörű homlokát. Beugrottam a kocsiába és elindultunk. Álmadozva ültem a kocsiában, nem törődve az uti társakkal, nem a szép vidékkel.

— Isten veled Erikám!

Az ős és a tél elmúltak; a tavasz zöld lepellebe tarkítva a virágok ezreitől, burkolta az élettelen természetet, a madárkák és hegyi patakocskák dicsőenkel adóznak neki.

Elmával folytonos levelezésben voltam; alig telt el egy hét, hogy sort ne kaptam volna. Vig de gyakran feltűnő ingerült hangon irt. A bárót egy szóval sem említette, ezáltal aggodalmamat eloszlatta és én nyugodt lélekkel gondoltam barátnőmre.

Csak egy dolog érintett kellemetlenül: kérdészködtem Vili után és Elma ezt válaszolá: „Három évre Angolországban utazott, hol egy nagyobb birtokot vett bérbe. Hiszen a papa, Istennek hála, még elég erős arra, hogy a mienket gondozza.” Ugyan mint tehetette Vili, hogy oly hosszú időre megváljon, ha csak a szív kérdése nem tűzte őt a távolba?

Igy elmélkedtem a dolog fölől, de csakhamar megleltem a magyarázat fonálát. Vajjon Viliném látta-e be, hogy szép „nővérét” csak a testvéri szeretet tüzi hozzá? Hiszen mindketten fiatalok voltak még arra, hogy szívüket igazán ismerjék!

lemiát folytatott s helyteleníté, hogy az „és“-re vonatkozó legfelsőbb kéziratot Kálnoky gr. ellenjegyezte, áttért beszédének tulajdonképeni tárgyára, a honossági kérdésre és itt igen szépen, majdnem költői lendülettel és melegséggel beszélt — a bujdosók és menekültek kedélyvilágáról s honszerelméről, belevonta beszédébe Kossuthot, kinek nevére riadalmas éljenzés tört ki a szélső balon s végül határozati javaslatot adott be a honossági törvény módosításáról. Irányít hatásos beszédéért zajosan, lelkesen éljenzte a szélsőbal.

Utána Tisza miniszterelnök emelt szót — a ház osztatlan figyelme és várakozása között. Irányinak felelve, kiemelve, hogy a kifogásolt törvény nemzeti hagyományokon nyugszik, s utalva az 1879. 50. t.-cz. intenciójára, Kossuthot illetleg oda nyilatkozott, hogy miután Kossuth több helyen diszpolgárnak választott s e választásokat elfogadta, ez által nyilvánította abbéli elhatározását, hogy magyar honpolgár akar maradni. És Kossuth ez akaratnyilvánítása elég arra, hogy magyar honpolgárnak tekintessék. (Élénk, zajos helyeslés.) Irányi azonban nem volt megelégedve Tisza eme válaszával s fentartá határozati javaslatát. Tisza ekkor így felelt, a többség lelkes éljenzéseitől kísérvé: „Külön törvény alkotására vagy a meglevő megváltoztatására szükség nincs. Mi Kossuthot magyar honpolgárnak fogjuk tekinteni, ha önök nem tekintik annak, az az önök dolga.“

Öt peroznyi szünet után Hermann Ottó beszélt a költségvetés elfogadása ellen, előbb Tisza iménti nyilatkozata ellen kelt ki, de merőben hatástalanul és félig üres padok előtt; majd azután vagy tíz különféle témát érintett futólag.

A képviselőház idejéig november 23-án is a költségvetési általános vita foglalta el. Részt vettek ebben a szélsőbal részéről Vályi Árpád és Orbán Balázs; a szabadelvű párt részéről Tisza István. Vályi a költségvetéssel is foglalkozott, a mennyiben a deficitet ő is 55 millióra teszi, de annál többet foglalkozott „Tisza politikai egyéniségével.“ Szigoruan bírálta, de nem műveletlen modorban; közben „nobilis tett“-nek mondá Wekerle állásfoglalását a miniszterelnök mellett. Orbán több rendbeli felszólalást provokált személyes ügyben.

Az ülés legjelentékenyebb mozzanata Tisza István beszéde volt, ki Vályi után szólalt fel, a ház osztatlan és feszült figyelmétől s a többség gyakori, zajos helyesléseitől kísérvé. Szónok beszédének első része szigoruan pénzügyi budget-beszéd volt, melyben Tisza István alapos és kitűnő szakembernek mutatta be magát. A tervezett reformok közül kiemelte a valuta rendezés nagy jelentőségét, miben igazat adott neki az egész ház.

Beszédének második részében a politikai szituációról nyilatkozott, beszédének élet Apponyi gr. ellen irányozva s kellőképen méltatva a par-

lamentarizmus, a szólásszabadság, a parlament tekintélye ellen irányzott rendszeres tendenciákat — védelmére kelve természetesen a kormány s a miniszterelnöknek, de a tapintat, jó izlés és jó modor olyan mérvével, mely előtt mindenki csak tisztelettel hajolt meg. Apponyiról kijelenté, hogy pályája elején elidegeníté magától a konzervatívokat, később meg az igazán liberális tényezőket. Tekintély dolgában egy kis párhuzamot vont a miniszterelnök és Apponyi közt, tényekre utalva. A többség lelkesen megéljenzte Tisza Istvánt s a szabadelvű párt tagjai csoportosan siettek gratulálni a kitűnő szónoknak.

Végül a ház kérvényeket tárgyalt, melyek mindenben a kérvényi bizottság javaslatai szerint intéztettek el.

SZEMLE.

A Times legutóbbi száma azt írja, hogy az orosz fegyverkezés oly arányokban halad előre, melyet Európa jelenlegi helyzete semmivel sem igazol. Vannozszi tábornok, hadügyminiszter ugyanis legközelebb egy rendeletet bocsátott ki a birodalom déli erőideinek, különösen a Feketetenger s az azovi tenger melletti erőidőknek megerősítésére. Újabb erőidőket is építenek s azonkívül csapatokat központositának Odesszában és Kiewben. Az orosz kormány azon felüli rendeletet adott, hogy a Feketetengerre öt új torpedó hajót és hat újágyu-naszádót építsenek. A Standardnak pedig azt jelentik Jassyból, hogy Oroszország a közelebbi három hét alatt Bukovina és Gácsország határán nyolcz lovas és hat gyalog ezreddel erősítette meg csapatait.

A czarevics és porosz Margareta hercegnő házasságának hírére egy berlini távirat újra megerősíti, sőt azt is hozzáteszi, hogy Vilmos császár abba is beleegyezett, hogy huga áttérjen az orthodox egyházba. A National Zeitung mindemellett arra figyelmeztet, hogy e házasság hírére még mindig óvatossággal kell fogadni.

Az a hír, hogy a török szultán a jövő tavaszon utrá kel s Berlinben visszatér a német császárnak minapi látogatását, a Times értesülése szerint téves; legalább eddig szó sem volt a szultán körében az utazásról s egyáltalán kétes, hogy a szultán kimozdul-e Konstantinápolyból. A szultán Vilmos német császár látogatása alkalmából arany emlékérmét veretett. Ez érmekből eddig három készült el, egy a szultán, kettő pedig a német császári pár számára.

Spanyolországban a brazilai forradalom élénkebb tette a köztársasági törekvéseket. Madrid utcáin forradalmi röpiratokat szórnak szét s a kormány szükségesnek találta, óvintézkedéseket tenni a mozgalom megakadályozására. Martinezcambos marsal, ki XII. Alfonzot a trónra emelte,

azt a tanácsot adta a királynénak, hogy boosassa el a Sagasta miniszteriumot, mert csak így remélheti a liberális dissidensek s az elégtelen tábornokok kibékítését.

Társas-estély.

Kézdi-Vásárhely, 1889. nov 24.

A kézdivásárhelyi kereskedő ifjuság, mely életrevalóságának annyi jelét adta a közelmúltban, f. hó 24-én társas-estélyt rendezett. Akár a kitűnő műsort s akár a nagy közönséget tekintjük, a legszébb sikert kell konstatálnunk. A gondosan összeállított változatos műsor egyik legérdekesebb pontját a Császár Gergelyné és Lengyel Kata urhölgyek által énekelt kettős dalok képezék. A finom összhang s az előadás precízitása a legkellemesebben érinté a közönséget, mely elismerésének sok tapssal és kihívásokkal adott kifejezést. Vertán Katinka k. a. „Tompá Virág regéi“-ből szavalt. A közönség, mint édes zenét hallgatta az egyszerű, kedves, követelés nélküli s épen azért hatásos előadást, mely a bájos költemény minden szépségeit kiaknáza, olyan hatással volt reánk, mintha egyik virág beszélne el társai sorsát.

Általános nagy hatást keltett Baló László ur szavalata. Baló ur régi kedvence közönségünknek s e téren már sok babért aratott, mai szereplése méltó folytatása volt azon sok fényes sikernek, melyet nagyszabású szavalaival eddig elért. Közönségünk sok és jól kiérdemelt tapssal jutalmazá.

Ezután Kakutsi Ádám ur tartott felolvasást az agglégényekről. Sok igazsággal és sok szellemmel dolgozta ki tárgyát, s majd jeles ötletével, s majd poetikus hangjával lepte meg a közönséget. A felolvasás általános tetszést aratott.

A mai est érdekes tételei között tekintélyes helyet foglalt el Wertán István ur cimbalom-játéka zenekísérettel. E hangszer ujdonsága mi nálunk általános érdeklődést keltett fel már jó előre e piécé iránt és a közönség várakozása bőven meg is lett jutalmazva. Ez a szép magyar hangszer Wertán ur avatott kezei alatt, a kitűnően összeállított zenekarral oly bájos összhangot alkotott, mely igazán elragadta a közönséget. A sok taps egy másik darab előadására provokálta Wertán urat s ekkor aztán népdalokra került a sor. Ekkor már minden hangszer elemében volt. Azok a mélabus magyar nóták oly kedvesen, szívhöz szólóan kerültek ki a játszóké kezei közül, hogy alig töltünk be hallásával.

A lehető legkellemesebben érintette a hallgatóságot a kereskedő-ifjak zeneköre által előadott keringő is. A kisded zenekar a csinos zeneművel sok tiszta élvét nyújtott mindnyájunknak s teljesen méltó volt azon rokonszenves tüntetésekre, mikkel a közönség első nyilvános szereplésekor kitüntette. Hogy tudósításunk teljes legyen, még csak a kereskedő-ifjuság dalköréről kell megemlékeznünk, mely a műsor elején és végén több dalt énekelt. Teljes hatást kelt itt is konstatálnunk. Ugy a dalok szerencsés megválasztása, mint maga az előadás feltétlen dicséretet érdemel. A műsor után megindult a tánc, a jól végzett munkához méltó jó kedvvel s tartott kivilágos virradtig. A hajnal pirja figyelmeztette a jó kedvű közönséget, még a legkedvesebb multság sem tarthat örökön örökké.

0.

Különfélek.

— A kézdivásárhelyi jótékony nőegyesület a helyi tanácsház dísztermében, f. hó 30-án (szombaton) fillérestélyt rendez. Háziasszonyok: Pásztóhy Tiborné, Kún Jólán, Nagy Dénesné, Sebesi Róza. Rendezők: Márton Mari, Kőnczei Irén, Fejér Vilma, Nagy Ida kisasszonyok és Papp János, Vertán Endre, Deák Árpád, Szenkovits Jenő urak. Műsor: 1. Énekel a kézdivásárhelyi tanítói dalkör. 2. Szavalt: Szentpéteri Mariska. 3. Felolvas: Szabó István. 4. Énekel: a kézdivásárhelyi tanítói dalkör. Műsor után táncszünet. Belépti díj személyenként 30 kr. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak s hírlapilag nyugtáztatnak. Kezdeté este fél 8 órakor.

Elérkezett a nyár, én már Grúnauba készültem, midőn Elma anyjától levelet kapok, mely a legmélyebb szomorúság- és bánatba ejtett.

„Jöjjön hozzánk drága kisasszony, mihelyt csak lehetséges — így ír az anya; Elma nagyon beteg és folyton kegyedet kívánja látni. Mi történt vele? azt magam sem tudom. Már a múlt ősz óta tapasztaljuk, hogy Elma nagyot változott. Derűtsége, mely háznukat s vidékünket feleleveníté és szívrüket a bánat napjaiban is felfrissíté, eltűnt, helyet engedve az izgatottság és levertségnek, mely miatt felette aggódtunk. De miután külszínben nem fogyott, megnyugodtunk megint. A tél szokott módon telt el; Elma gyakran levelezett barátnőjével, ki M-ben lakik, kinek leveleit mindig elragadtatással olvasta. Három héttel ezelőtt azt kérte, engedjük meg, hogy barátnőjét meglátogassa. Jóllehet nem szívesen nélkülöztük kedvencünket, kérését még sem tagadtuk meg.

Három napja, hogy távol volt. Este fél férjemmel sétálni indultam a mezőre. Valami fehérséget pillantunk meg a távolban, oda sietünk és a vén fűtuskónál — kegyed ismeri e helyet — Elmánkat találjuk, élettelenül a fűben fekvé. Nem irom le fájdalunkat. Haza vittük és az orvos ápoló keze alatt ismét életre tért.

Lelki felindulás és testi megerőltetés egy erőt fakasztának meg kebelében — mondá az orvos és teljes nyugalmat és szorgos ápolást tanácsolt.

Eltelt két hét, a legnagyobb veszély elmúlt ugyan, Elma elhagyta az ágyát, de láza folyton tart és megöl a bánat, ha szeretett gyermekünkre tekintünk. Mióta ismét beszélhet, folyton kegyed után kérdezősködik és így elhatároztam, hogy megkérem kegyedet, — jöjjön el szegény betegemhez.

Kegyed szereti Elmát, ne engedje, hogy hiába epedjen utána. Talán, oh talán áldott jelenléte jótékonyan fog hatni a szegény betegre — jöjjön el, drága kisasszony, jöjjön el;“

Magától érthető, hogy hamar utrá készen voltam. Kéves nap mulva megint a rónán voltam. Elmát előkészítették eljövetelemre, azért mosolygó arcocsal fogadott. Párnák közt a támlásszéken ült és szomorú épes mosollyal nyújtá felém kezeckjét. Lehajoltam arcához és iparkodtam szomorú meghatottságomat elpalástolni, melyet az első pillanat keltett.

Szegény rónavirágom, mily állapotban találalak!

Barátnőmnél töltém az egész napot; olvastam neki, hoztam neki virágot a rónáról. De ő sötét mosollyal tévé azokat félre, mondván: „Hadd lássam, hol teremnek ezek, hadd menjek ki a rónába, elemészt a vágy!“

(Vége következik.)

— **Marionfalván** a himlőzés a gyermekek között nagy mértékben fellépett. Az iskola e miatt bezárattott.

— **A gyergyószentmiklósi szegény tanulókat segélyező egyesület** folyó hó 23-án tartotta meg utolsó társas-estélyét ifj. Kálmán Istvánné és Fenczel János rendezése mellett. Közönség szép számmal volt és kedélyesen mulatott éjjeli 12 óráig.

— **Esküvő.** Gyergyó Szentmiklóson Tiltscher Ede ügyvéd kedves és szép leányát Iza kisasszonyt folyó hó 25-én vezette oltárhoz dr. Veres Sándor oda való kerületi járási orvos. Esküvő után kedélyes, vig lakoma volt a menyasszony atyjánál, hol a szebbnél szebb pohár-köszöntések egymást érték. Fogadják szerencse kívánatainkat!

— **A segesvári Petőfi-emlék.** A segesvári Petőfi-emlék-egylet elnöksége nevében Szoboszló alelnök értesíti a lapokat, hogy az emlék-alap javára gyűjtött összeg már a nyújt tesz ki, hogy a jövő évben az emlék kiviteléhez s fel állításához hozzá lehet kezdeni. Az 1887-ben indított gyűjtés 1888. december 31-ig 6302 frt 08 krt tett ki, mely összeggel az egylet rendelkezésére állott vagyon 11,210 frtra emelkedett. Azóta csaknem egészen megszűntek az adományok, kivéve Czékus István ev. püspök és Péchy Tamás gyűjtését. A tiszai ág. ev. egyházkerület tagjai ugyanis Brassóban tartott kerületi gyűlésre utaztukban testületileg meglátogatták a segesvári csatatér, s megnézték azt a sirdombot, mely alatt az 1889. év július 31-iki csatában elesett hősök hamvai — s köztük valószínűleg a Petőfi Sándoré is — pihennek. Mindjárt ott helyben, Czékus és Péchy megindították a gyűjtést s 122 tag adakozásából 210 frt 80 krt gyűjtöttek össze. Ez összeget a rózsnyói takarékpénztárban helyezték el. Most a Petőfi-emlék egylet köszönetet mond a két gyűjtőnek s egyházkerületnek. Minthogy az eddig gyűjtött összeg az év végéig mintegy 12,000 frtot fog kitenni, most már az emlék kivitele kerül sorra.

— **Nyilvános számadás és köszönet.** A háromszékmegyei „Erzsébet” árvaleány-nevelő intézet javára f. hó 17-én tartott színi előadás összes bevétele 127 frt 93 k, kiadás 27 frt 93 k, tiszta jövedelem 100 frt. Felülfizettek: Gróf Mikes Benedekné 20 frt. Bárá Szentkereszty Stephanie 8 frt. Bárá Szentkereszty Iréne, Ponory Sándor 2—2 frt. Id. Dobay Jánosné, Nagy Lajosné, Tóth István, Kókósy Károly, Benedek István, Bartha Mór, N. N. Bartha Mór utján 1—1 frt. Szabó Mózesné 80 krt. Ifj. Tóth Istvánné 60 krt. N. N. 40 krt. N. N. 20 krt, a kiknek ezennel hálás köszönetet mondunk. Fogadják egyuttal az előadásban való kitünő részvételükért őszinte és igaz elismerésünk nyilvánítását tekintetes dr. Szacsavay Gyuláné urnó, Jancsó Amália k. a., Dobay Lajos, Ny. Jancsó Géza, Jancsó Géza gyógyszerész, Zakariás Béla és Nagy Károly urak, tek. Nagy Lajosné urnó és Fejér Antal s Benkő Gyula urak a pénztárhelyi teendőik szíves teljesítéséért. Kézdi-Vásárhelyt, 1889. nov. 24-én. A háromszékmegyei „Erzsébet” árvaleány-nevelő intézet kezelő-bizottsága nevében: Br. Szentkereszty Stephanie, elnök. Vajna Károly, jegyző.

— **Két katonaszökevényt** fogott el Alsófehérmegyében a csendőrség. Az egyik: Szkaucz Avram, Metesten került hurokra, hova a gyulafehérvári helyőrségből szökött el. — A másik szökevény, a ki az Abrudbányán állomásozó, közös hadseregbeli zászlóaljtól ugrott meg, Zsugrucz Irimie, csak a verespataki korcsnák egyikéig vihette irháját. Ott nyomban lefűlélték. Szegény oláh vitézek, csunya büntetés vár rájuk, mert már a katonai bíróság kezei között vannak.

— **Leválták a haját a pánadi oláh papnének,** Szabados Johannának. A miben nem volna veszedelme, ha egyuttal vérese nem verték volna. Történt pedig e brutális eset a képen, hogy a papné nemrég este felé kinézett az udvarára. Ott találta két hívet az urának, a kiket kérdőre is vont, hogy a sötétben mit keresnek ott. A két mőz felelet helyett letépette a papnét, behurcolta egy szomszédtelek kis istállójába s ott kegyetlenül elverte, úgy, hogy folyógyógyuláshoz kevés a remény. Ráadásul még a hosszú haját is leválták. Segített nekik ebben a híres néptribun, Axentye fia is, csupa hecczéből. A csendőrség pedig lánczra fűzte a tetteseket. Kár is őket elereszteni onnan.

— **Gyilkos anya.** Megdöböntöt eset hire terjedt el szombaton Seps-Szentgyörgyön. Nagy József

ilyefalvi halász, folyó hó 21-én délután 4 órakor hálójával egy leány gyermeket fogott ki halászsás közben az Olthól. A halász a nemvárt szerencsétől megijedve, lélekszakadva futott be, hogy az előljárásnál jelentést tegyen. Az előljárásgaz az egy évesnek látszó s még teljesen ép állapotban levő hullát bevitette a községházhoz, hol azóta állandólag csoportosulás van és jelentést tett a szolgabíróságnál. A kis leányka kezei a fön felül voltak egy kendővel összekötve s ugyan az a kendő a derékhoz erősítve. Testén piros köntös és finom fehér ing volt. Hivatalos bonkolás még nem történt, s azért a foszlásnak indult hulla még temetetlenül hever a községházánál, a mi különösen az érzékenyebb szívű anyának okoz sok keserűséget. Eddig a tudósítás. A rejtélyes ügyben azonnal megindult a nyomozás és a kis gyermek gyilkosát sikerült is kérezerikenti saját édesanyja személyében. Ez a gonoszlelkű anya, Vas Margit, a Királyhágon tuli részekből (maga sem tudja megmondani, melyik megyéből) való illetőségű cseléd Seps-Szentgyörgyön szolgált dajka minőségben s itt mintegy 16 hónapos kis leányáért tartás díjt fizetett. Ezelőtt mintegy 4 héttel asszonyától Prázmárra kérekedett, hogy vigye oda a gyermekét; utközben azonban a szivtelen anya bedobta a kis gyermekét az Olthá, a honnan csak most hétek mulva fogták ki a kis leányka hulláját. A bűnös anyát a megindított nyomozat után csakhamar fölfedezte a rendőrség s most a seps-szentgyörgyi járásbírósg börtönében várja borzasztó tetének büntetését. A gyilkos anya bevallotta iszonyu tettét, melynek indító okául szegénységét emlegeti.

— **Oroszok Romániában.** A brailai „Bomba” egyik munkatársa a brailai kerület Caras helységében sok orosz képet talált. A község lakóit erre nézve megkérdezvén, azok a következőket válaszolták: „A muszkák azt beszélték nekünk, hogy e képek nagyhasznunkra lesznek, mert nem-sokára eljön a szent Oroszország, hogy a parasztokat kiszabadítsa a földes urak körmei közül és azoknak, a kik föl tudják mutatni az orosz csár arczképét, ingyen ad földet s kiosztja köztük azokat a birtokokat, melyeket a bojárok orosz segélylyel a törököktől elvettek és maguk közt felosztottak.”

— **Egy kis gyilkosság** esett meg a napokban a tövisi határon. Bóka Indrej határpásztor, mikor a szürkület beállott, kiállott a postjára. Arra ment öt oláh paraszt s egyenest rárontottak a tiltott területre, melyet a pászor őrzött. Szegény Bóka hivatalos hatalmának egész erélyével ellentállott a tilosba törekvő romáinaknak, ezek azonban öten valának — kettővel kevesebben ama híres sváboknál — s szídván valószínűleg Tisza Kálmán urat, igazi ellenzéki erővel rárontottak a határpásztorra. Agya főbe verték egy vasvillával s ütötték, szurkálták addig, míg lelket kilehelte. Aztán neki mentek a tilosnak. Azon kereszttől gázoltak, de nem kerülték ki a törvény kezeit: elfogattak Kapud községben, s most N. Enyeden várják büntetésüket.

— **Magyarfaló oláhok.** Ez bizony sajnos nem oly ritkaság, hogy fehér hollónak lehetne nevezni. Az az eset, mely most tudomásunkra jutott, Magyarországon oly pontján történt, a hol már régóta küzd a magyarság az oláhok gyűlölködése ellen, de sikertelenül. Belényes ez a dák-román fészek, melynek gymnasiumában csak nem régen volt az oláhok tulkapásai ellen inkvizíció. Most azt írják Belényesről, hogy pár nap óta valóságos lázban van ott az intelligencia. Szombaton a színpal azt hirdette, hogy a színházban a darab kezdete előtt egyik énekesnő egy oláh nótát fog énekelni. Erre az egész oláhsg testületileg megjelent az előadásra, a hirdetett nóta elhangzása után frenetikus tapsviharban tört ki újra hallani akarta az énekesnőt. Meg is jelent az istenadta s ugyanazt a nótát, most már magyar szöveggel kezdte énekelni. Erre egy fiatal ember, Bocsan Szever kezdeményezésére (Ignatiu Vazul ügyvéd sőgóra) Dumbreva Vazul gimnáziumi tanár, Cosma Gábor ügyvédjelölt s többen elkezdtek püsszogni, Bocsan abozgolni kezdett s közben kalapjával megfenyegette a színészt. Az incidens roppant felháborodást idézett elő.

— **Embervadászat.** Az aradi rendőrségnek tudomására jutott, hogy Simándon az egyik éjjeli ór, valami Momák Petru, egy nagyon veszedelmes embert rejteget a házában. A gonosztevő neve Répás Juon, a ki híres arról, hogy állandó lakója a börtönöknek. A csendőrség ki is ment, hogy ezt a közveszélyes embert elfogja, de a jó madár még idejében neszét vette a készülő veszedelemnek s megugrott. Egy csendőr észrevette, mikor a kerten átsietett s rákiáltott. Répás tovább futott s ekkor a csendőr rálőtt. A gaz fiókó épen egy árkot ugrott keresztül, melybe a lövés után beleesett. Mindenki azt hitte, hogy meg van löve s rohantak az emberek az árok felé, hogy segítsenek a sebesültön. De akkor Répás Juon már az árok tulsó

végén bukkant ki s futott mint a nyul. Valóságos vadászat kezdődött rá, de hiába, nem bírták elfogni. Mikor a csendőr ismét löni akart, akkor Répás már oly helyen járt, a hol ha rálőnek, más embert is érhetett volna a golyó. Hanem ő helyette sovány zsákmányképen kézrekerült Momák, a rabló házigazdája. Ő rajta verik most el a port a zsványárpártolását.

— **Szerencsétlenül járt bányászok.** Agfalván Sopronmegyében nov. 23-án megrendítő szerencsétlenség történt. Cichlár bányamunkás két társával leereszkedett a Sopron tárnába, hogy onnét egy javításra szoruló gépet felhozzon. Mikor fölfelé jöttek, a gép beleakadt az oldalba, a felhúzókosár megbillent s Cichlár egyik társával a borzasztó mélységbe zuhant. Holttesteiket csak hosszas keresés után tudták feltalálni. Mindkettő szörnyű állapotban volt. Cichlár lábai ki voltak szakítva, feje pedig teljesen összezuódott. Társának holtteste is el volt boritva sebekkel és zuzódásokkal. Cichlár övegyet és három gyermeket hagyott hátra. A harmadik munkás csodálatos véletlen folytán sértetlenül maradt. Agfalváról rendőri bizottság ment a helyszínre, hogy megindítsa a vizsgálatot.

— **A „Székely-Egyleti Képes Naptár”** dr. Szadeczky Lajos szerkesztésében gazdag és változatos tartalommal már megjelent. Kapható a Franklin-társulat magyar irod. intézetnél Budapest. Ára 25 kr.

ROVID HIREK.

Ressó községben e hó 16-án a rom. kath. paplak a hozzátartozó gazdasági épületekkel együtt elégett. A kár 2000 forint. — **Cast Liverpoolban** Ohio államban a Knoroles and Tavler czég porcellángyára e hó 19-én légeett. A kár körülbelül 300,000 dollárra rug. — **Bécsben** a „Deutsche Zeitung” cz. napilap szombati számát lefoglalták. — **Zombor** közelében vasárnap este a vasut elgázolt egy kocsi, melynek gazdája annyira megsérült, hogy pár percz mulva meghalt. A lovaknak semmi bajuk sem történt. — **Kolozsváron** nagyban pusztít a vörheny. — **Bécsben** pénteken éjjel Stoidl János 31 éves szolga lenyelte a hamis fogorát és belső sérülései következtében meghalt. — **Nattingham** angliai városba a minap gyilkos merényletet követtek el Bristone bíró ellen, kit súlyosan megsebesítettek. — **Pesti Frigyes** hírneves történet-tudós e hó 23-án reggel 6 órakor Budapestén meghalt. —

235-ik közlemény

a háromszékmegyei „ERZSÉBET” árvaleány-nevelő intézet javára Kézdi-Polyán község lakosai által tett szíves adakozásokról.

Vizi Ferenc 2 kr. Özv. Darabos Antalné 4 kr. Zonda Mihály Zonda József 10—10 kr. Simon Gergely 2 liter buza. Bíró Antal, Boldizsár János, Csuni András, Vuto son Boldizsár, Retegei Dávid, Retegei András, Retegei András, Opra Antal, Retegei Albert, Fülöp András, Fülöp Pál, Boldizsár Lajos, Tuzson Tamás, Tuzson György, ifj. Gáspár Lajos, Darabos Antal, Pál Lajos, Mialy Antal, Tamás György 1—1 liter, Zonda Mihály, Zonda Gergely, Bögözi Lajos, Bandi Imre, László János, Baiog Gáspár, Opra Mihály, Opra András, Damokos Ferenc, Lőrincz Gergely, Bandi Mihály, Szántó András, Simon István, Zonda István, Pál Lajos 2—2 liter, Fülöp Péter, Boldizsár Lajos, Retegei András, Boldizsár István, Lázár Gábor 3—3 liter, Zonda Imre, Bocs Dénes, Szabó Antalné 4—4 liter rozs. Gáspár Lázár, Gáspár Antal, Sipos Mózes, Bartos János, Szántó András, Király András, Boldizsár Máté, Boldizsár Gergely, Pál Antal, ifj. Vizi József, Darabos Antal, Tréfan Dávidné, Bagoly Ferenc, Kovács Pál, Ferenc János, Máté István, Csutak Jánosné 1—1 liter, Szabó János, Borcsa Antalné, Mihály János, ifj. Vizi József, Vizi Ádám, Tuzson Mihály, Bagoly István, Máté Dávid, Jakab Dávid 2—2 liter, Gáspár Gergely, Zonda Gergely 4—4 liter árpa. Fülöp Péter 4 liter borsó, 1 koszuu hagyma, Retegei János 3 liter törökbuza. Zonda Jakab 4 kr. Gáspár Antalné 1 lit., ifj. Zonda Gergely 2 liter, Vinkler Ferenc, György Kovácspál 4—4 liter buza. Darabos Ferenc, Simon Antal, Fekete Ferenc, Bándi Gergely, Fodor János, Fodor Márton, Bálint István, Török Ignác, Zonda Lajos, Zonda Miklós, Bíró Lajosné, Boldizsár János, Fodor Lajos, László Antal, Tréfan Máté, Damokos Szilvester, Bögözi Lajos, Bálint Lajos, Tuzson Lajos, Boldizsár István, ifj. Gáspár Gergely, Valocsi János, László Mihály, Baricz Józsefné, Bagoly József, Tuzson Imre, Tuzson István 1—1 liter, Szekeres András, Simon János, László Mihály, Király Istvánné, Szabó Mihály, Bokor Miklós, Bokor Józsefné, Bokor Dénes, Bíró István, Zonda Tamás, Bögözi Józsefné, Györgykovács Gergely, Bog Antal, Vinkler Ignác, Tuzson Mihály 2—2 liter, Puzsi Elek, Boldizsár Sándor 3—3 liter, Vinkler Ferenc 4 liter, Opra János, Csutak Ferenc 10—10 liter rozs. Opra Mihály, Varga Ferenc, Bandi Jakab, Opra György, Csavár András, Csavár Boldizsár, Fekete Lajos, Bálint Lajos, Opra Ferenc, Gáspár János, Vizi Istvánné, Hodor András 1—1 liter, Csavár Gergely, Zonda Ádám, Bokor Ferenc, Boldizsár József, Csutak Ádám, Valocsi Ádám, Györgykovács Mihály 2—2 liter, Zonda Ignác 3 liter, Boldizsár Bálint 4 liter, Paliczor Ádám 10 l. árpa, az intézet egy jó akarája 1 hl. pityóka.

Fogadják a nemes szívű adakozók az árvák nevében kifejezett hálás köszönetünket.

Kézdi-Vásárhely, 1889. nov. 25.

Br. Szentkereszty Stephanie,
elnök.
Székely Málvin,
jegyző.

